

Mariëtte
VAN HEES

TUINEN
Natuurlijk

Voorwoord

Tuinieren doe je van binnenuit.

Een tuin maak je vanuit de woning, in samenwerking met de omgeving rondom de woning. Je hebt samen met de bewoners van het huis een doel met de tuin. Je creëert een leefomgeving waar zij zich thuis voelen.

Mariëtte van Hees is tuinspecialiste en ontwerpt nu ruim 25 jaar tuinen voor mensen. Zij gaat daarbij uit wat iemand wil, waar voelt hij zich in thuis, wat zit als een jas om hem heen, waar wil hij in werken, waar kan hij tot rust komen en waar voelt hij zich gestimuleerd om datgene te doen wat in hem zit?

Mariëtte verstaat de taal van het aanvoelen. Zij vertaalt de wil van de mens naar een tuin. Het gaat om het spel van creëren, datgene maken wat echt bij iemand past. Zij creëert een tuin die bij uw leven past. Ze verdiept zich in uw wensen, maar gaat dieper. Haar tuinen komen van binnenuit. Zodat u kunt zeggen: 'Het is alsof het altijd zo geweest is.'

Want, Mariëtte's gouden regel is: De tuin is er voor u!

Met dit boek ervaart u een stukje Mariëtte. Haar werkwijze, haar tuinen, haar passie. De verhalen worden verteld vanuit de beleving en spreektaal van Mariëtte.

Inhoud

Voorwoord	5
Tijdloze klasse	9
Een wereld achter de bloemen	19
Stijl in vijf smaken	31
Inspiratie in het gras	39
Een vrolijke binnentuin	49
Ontwaken in een boeket van bloemen	57
Genieten van het buiten zijn	67
Een watertuin als schilderij	75
Een boerderijtuin waar de boer nog echt boer kan zijn	85
Kleurrijk en weelderig	95
Ouderdom in de tuin	103
Wie ben ik, wat heb ik tot nu toe gedaan	107
Dankwoord, colofon	123

Tijdloze ***klasse***

*Deze tuin heeft
weidsheid en diepte met
eenvoudige middelen.
De laan fungeert als een
centrale as.
Strakke lijnen halen het
omliggende landschap
naderbij. Het nodigt
uit tot zeilen, fietsen en
wandelen. De strakke
vlakken geven de tuin
een tijdloze klasse.*

Als je een plekje hebt veroverd met zo veel ruimte en natuur om je heen, dan verlang je maar één ding: een tuin die klasse heeft in alle eenvoud. De bewoners werken genoeg op allerlei plekken, dus als ze thuis zijn, willen ze genieten.

Van deze plek, van het landschap.

De lat ligt eigenlijk heel hoog: ze willen eenvoud waar alles inzit!

Ik kies de *Quercus palustris*, de moeras-eik. De bomen komen met een grote op-legger en worden met een kraantje op het vlot gehesen. De hele handel wordt

overgevoerd, weer met een kraantje nu naar het plantenvak brengen. Alles luistert heel nauw: de plantafstand, de plantdiepte, alles exact in één lijn. Het is een machtig spel als je daar met elkaar mee bezig bent. Bij het planten van bomen ben ik altijd aanwezig. Het is het fundament van de tuin.

Ook geniet ik enorm van hoe de mannen het technisch allemaal voor elkaar

krijgen. Per boom moet er 100 liter water per dag gegeven worden. Zij hebben de brandslang bij zich om vanuit het omringende water de bomen te voorzien van het benodigde vocht.

De klus is geklaard en ik sta op het bruggetje voor het overzicht. Yes! Dit is het! Van alle kanten klopt alles, de hoogte, de lijn, de hoogten en de vormen van de bomen. Het huis komt perfect uit, he-

lemaal tot zijn recht. Vanuit de keuken heb je een mooi zicht op alles. Op de foto zie je dat het looppad net effe anders loopt dan recht.

Vanaf het water kijk je door een coulisse de tuin in, een mooi effect met voldoende privacy voor de bewoners.

Een mooi project met een krachtig strak lijnenspel.

Een **wereld** achter de
bloemen

*Niets is zo veranderlijk
als de mens. Gelukkig!
Ooit maakte ik voor
deze boerderij de knusse
huiskamertuin vol
bloemen.
De nieuwe achtertuin
markeert een omslag.
Lage bodembedekkers en
horizontale lijnen zoeken
de wereld op en nodigen
haar uit.*

Een ontmoeting voor het leven. Het boerderijtje daar aan de Wetering, het heeft wat.

Je stapt binnen, eigenlijk in een nostalgische oord. Oude keitjes met mos ertussen als bestrating. Een Hans-en-Grietjehuisje verscholen onder een mooie, oude Acer Campestre. Alles heeft de uitstraling van vroeger, maar wel echt. Waar kom ik terecht?

Een deur zonder bel, je moet gewoon even kloppen. In de kleine deuropening verschijnt Jeltje. Een vrolijke, vriendelijke vrouw die me uitnodigt om binnen te komen. In het oude huisje is alles redelijk donker. Het lijkt wel alsof we hier terug in de tijd zijn. Een smal gangetje voert me naar de voorkamer. Daar zetelt in een klassieke, Engelse fauteuil de heer des huizes: meneer Van Dansik Theo. Later blijkt dat meneer Van Dansik altijd heel gecharmeerd is van het vrouwelijk schoon. Theo is een persoonlijkheid, de spil van

het hele huis. Alles draait om hem. Na plezierig kennismemaakt te hebben, gaat Theo weg van huis.

Jeltje zet nog een overheerlijk bakje thee, met een bonbon geserveerd op een kristallen schaal. We raken van het ene onderwerp in het andere onderwerp. Over vroeger, het varen met de boot, de relatie, enzovoort. Maar ik ben er voor de tuin. 'Jeltje, wat voor tuin wil je en houd je van tuinieren? Waar ligt eigenlijk je interesse?' Jeltje wil een tuin, een bloementuin,

zoals ze die vroeger ook gehad heeft. Nu is er een tuinman die de hagen knipt en het gazon maait. Over een halfjaar is haar baan klaar en wil ze het leuk hebben buiten. Jeltje wil een tuin met bloemen.

We gaan samen buiten kijken en ik ervaar een grote ruimte met hagen, veel gazon, nietszeggende heesterborders en het onkruid zevenblad. Er bevindt zich een zitplek achter een zorgvuldig geknipte coniferen haag, met prachtige klassieke hoge lantaarns. Het Hans-en-Grietjehuisje met de mooie Acer Campestre en een lege kas omringd door gazon. Er staat ook nog een snoezig nostalgisch bakhuisje: professioneel palingrokerij. De basis is perfect. Er is een goed evenwicht in de tuin.

Ik neem alles in me op en ga naar huis. Na een week ga ik met mijn tuinschets weer terug. Er zit een addertje onder het gras: Theo wil geen veranderingen. De haag mag niet weg en ook de keitjes, die hij heeft opgeraapt met zijn kinderen, moeten blijven. Het liefst wil hij alles bij het oude laten. Hoe stellen we Theo gerust en kunnen we toch de bloementuin maken, die Jeltje wenst.

In al mijn enthousiasme vertel ik hoe de tuin er uit komt te zien. Hier tegen de woning komt een ouderwetse, klassieke rozentuin. Met geurende Engelse rozen en voor jou, Theo, rode rozen, zodat je iedere dag een heerlijk geurende rode roos aan Jeltje kan geven.

voor sedummatten. We moeten dan wel zorgvuldig met de afwatering omgaan. Voor de hoogte plant ik er een volwassen rode beuk in. De beuk breekt het zicht vanuit de straat naar de woning, dit in verband met de privacy. Verder komen er nog drie solitair struiken in het sedumveld, $\pm 100 \text{ m}^2$ in L-vorm. Sedum is echt anders dan gazon. Het leeft. Het verandert telkens van kleur. In juni/juli vindt de hoofdbloei plaats, maar er zijn zelfs soorten die in september nog bloeien. Als de sedumat is dicht gegroeid, is het onderhoud minimaal.

Het tegelplein voor het botenhuis wordt herbestraat en hoger gelegd. Dakplatanen met een vaste picknicktafel brengen hoogte en sfeer aan het plein. Ook plaats ik langs de scheiding

met de burens vier *Pyrus Cantecleer*, een sierpeer met mooi glanzend blad en een prachtige rood/gele herfstkleur. Zes knotwilgen krijgen een plek aan de andere kant van het grint. Ze worden strak geplaatst en ze kunnen heel wat water halen uit dit veenlandschap van De Weerribben.

De tuin heeft enorm veel ruimte gekregen. Het fijne grint over het asfalt brengt de landelijke sfeer in deze vernieuwde landschapstuin. Het is groot, landelijk afwisselend en er gaat een enorme rust vanuit.

De tuin aan de Wetering ...voor mij een ontmoeting voor het leven.

*Een **watertuin** als
schilderij*

*In het eerste boerderijtje
buiten het dorp Nagele
woont Gert.*

*Hij is altijd agrariër
aan de Bomenweg bij
Emmeloord geweest.
Na de verkoop van zijn
boerderij kocht hij dit
plekje. Hij belde me op
om naar zijn tuin te
komen kijken.*

Eigenlijk kon ik zijn verzoek niet zo goed plaatsen. We hadden nooit eerder contact gehad en in mijn ogen was hij een man die zijn tuin wel 'ouderwets' netjes voor elkaar had, maar niet echt om een tuin gaf. Paste mijn collega in het dorp niet beter bij hem? Maar goed, ik sta open voor alles en iedereen en ben benieuwd waar ik terecht kom. Dus, op naar Gert in Nagele.

Gert zit nog een beetje in de verbouw van zijn huis, maar ik zeg geen 'nee' tegen een 'bakkie koffie' en we zitten snel aan een praktische, gezellige keukentafel. Ik geniet hoe de man de

koffie voor me verzorgt. Al gauw blijkt dat deze keuken een wezenlijke plek is van waaruit veel beleefd wordt.

Ik vraag Gert hoe hij erbij komt om mij te vragen voor zijn tuin. Het antwoord is helder: 'Jij maakt tuinen en voor kennissen van me heb je mooie dingen gemaakt. Ik ben eigenlijk wel benieuwd wat je voor mijn tuin zou kunnen betekenen.' Na dit antwoord op mijn vraag kan ik echt openstaan voor hem en deze plek.

Wat wil Gert met zijn tuin? Waar houdt hij van? Wat wil hij beleven en wat wil hij zien? 'Ik hou van water,' zegt Gert en dat komt recht uit zijn hart. 'Na de boerderij heb ik een plekje gekocht bij Rottum, boven in Friesland. Een plek waar meerdere huizen bij elkaar staan, omringd door water. Maar, ik miste de polder. Vandaar dat ik nu op deze plek zit.'

Wat er ook gebeurt, Gert wil sowieso een vijver. We babbelen nog over dingen en mensen uit de polder. Gewoon gezellig.

Na de koffie gaan we buiten de zaak opmeten en kijken wat wezenlijk belangrijk is om te behouden. De oprijlaan is nog prima. Er staat een mooie, grote notenboom centraal in de achtertuin. De voortuin is een bende. Het lijkt wel een vergaan hoveniersbedrijf, zo veel soorten planten in een rommeltje bij elkaar.

De omgeving van het erf is open en lan-

delijk. Er ligt land voor en er omheen en in de verte zie je het bos van Nagele. Je kunt je geen betere plek bedenken. En het is een 12-24 bunderboerderijtje. Een echt mooi type polderboerderij met leuke bijschuurtjes en een uitgebreide fruitboomgaard met gazon eronder. Het erf is niet verpest met een grote nieuwbouwschuur.

Vol inspiratie ga ik op huis aan en als de tijd rijp is, ga ik aan de slag. Ik teken nog veel op mijn tekenbord, de lijn moet toch van binnenuit komen. Ik ga aan het werk en begin eerst met

een ruime vijver vlak bij de achterdeur. Maar ook vanuit de kamer heb je contact met de vijver. Gert houdt niet zo van tuinieren, maar is wel netjes. Reden om in de voortuin een ruim vlak te maken. Een klassieke tuin met heesters, groenblijvers en een mooie boom (cedrus) in het gazon. Ik zal twee schetsen maken, dat hebben we nog wat te betwisten.

Nu denk ik weer terug aan de plek aan de keukentafel in Nagele, tijdens het kofiedrinken. Ik probeer de sfeer weer te voelen die ik toen voelde. En dan ineens

... heb ik zicht op het grote vlak voor de woning. Mijn potlood maakt een zwaai op het papier en dat was het dan. Een grote vijver met aan één kant de openheid naar de inrit en aan de achterkant hogere beplanting. Ik schrik er zelf van.

Ik bel Gert enthousiast: 'Ben je in de buurt? Ja? Kom dan eens langs, want wat ik nu gedaan heb ...' Gert was er in een kwartier. Hij krijgt eerst het voorstelbare ontwerp, de klassieke tuin te zien. En toen zag hij het tweede ontwerp, het water... Zijn wens was nu op een totaal andere